

Vietnam 70

Humanitær hjelpeaksjon for ofrene for USA's krigføring i Vietnam.

Postgirokonto: Vietnam 70, Oslo, 20 41 40

V I E T N A M -
I N F O

Vietnam-info utgis av Vietnambevegelsen i Norge.
Postadresse: Postboks 6408, Hammersborg postkontor - Oslo 1.
Kontoradresse: Henrik Ibsens gate 7, Oslo 1, tlf. 20 75 39

Vi har i dette nummer av Vietnam-info avveket noe fra den vanlige redaksjonelle linje for Vietnam-info. Det meste av stoffet er konsentrert omkring den landsomfattende innsamlingsaksjonen som ble startet opp den 11. desember under navnet Vietnam 70. Det er vårt håp med denne humanitære hjelpeaksjonen å bidra til å redusere noe av det gap som eksisterer mellom våre skandinaviske nabolands hjelp til Vietnam og den hjelp som ydes fra Norge i øyeblikket. Videre håper vi gjennom innsamlingsaksjonen å bidra til å vedlikeholde og videreutvikle den politiske opinion som finnes i Norge idag mot USA's krig i Vietnam.

I dette nummer har vi tatt med forhenværende statsminister Tage Erlanders tale under det store Vietnammötet i Oslo den 11. desember. Videre har vi med fru Tove Pihl's innlegg under utenriksdebatten i Stortinget i höst.

Vi valgte også å trykke opp i faksimile et brev fra M. N. Duc Van, ambassadör for den provisoriske revolusjonære regjering i republikken Sydvietnam til Romania. Brevet ble sendt til Arne Kokkvoll, formann i Vietnambevegelsen, etter at M. Van besøkte Norge i november, der han deltok på et Vietnammöte som var organisert av Vietnambevegelsen i Norge og Oslo Arbeidersamfunn.

Vietnam-info vil samtidig med dette nummer benytte hövet til å ønske alle stöttemedlemmer og abonnenter på Info'en såvel som medlemmene i Vietnambevegelsens tilsluttede organisasjoner en riktig god jul og et godt nytt år.

USA OG VIETNAM

Den nasjonale frigjeringsfronten i Vietnam, FNL, representerer ei nasjonal og sosial reising i ein stolt nasjon. Det er utenkelig at eit folk kan tole moderne krig med sin ufattelege brutalitet i år etter år, i tiår etter tiår, utan at det slåss for menneskeverdige kår og for nasjonens eksistens.

U Thant har sagt at nasjonal-kjensla er den sterkaste drivkraft i striden mot framande herrar i Vietnam. Det er eit folk i kamp for nasjonalt sjølstende, i kamp for å slå fast sin identitet.

U Thant er ein mann som kjenner folk og levevilkår i Sør-Austasia, og han er ein klok mann som ser styrken i nasjonal fridomsvilje. Fedreland og ekte patriotisme er realitetar i Europa som i Asia i dag som i går. Det er realitetar som ikkje let seg utrydde med bomber, tanks eller okkupasjon. Det lærte vi under Hitlers krig, — det ser vi i alle okkuperte land i dag, — det prøvar Vietnams folk med sin eventyrlige karakterstyrke.

Når Vietnam har kunna halda stand mot USA, mot verdens kanskje sterkaste militærmakt, som har sett inn alt utan atomvåpen, må det ha ein grunn i tillegg til kampen for nasjonalt sjølstende. Grunnen ligg åpen og synleg for alle: Nasjonal strid og kamp for menneskeverdige levevilkår går hand i hand. Det er folkemassar i opprør mot sosiale misforhold. Det er menneske med visjonen av eit nytt samfunn som har bygd opp FNL, — Frigjeringsfronten.

Derfor let den seg ikkje slå med krigføring, den være seg fysisk eller psykisk.

FNL har eit politisk program der vi kjenner att vesentlege punkt frå vår eigen konstitusjon og vårt eige samfunn:

FNL vil ha frie, hemmelege val.

FNL vil proklamere og gjennomføre talefridom, fridom til å gje ut tidsskrifter og bøker, gjennomføre møtefridom, fridom til

å opprette fagforeningar, andre organisasjonar og politiske parti.

FNL vil respektere trusfridom og fridom til å ha ein eigen religion, verne og ta vare på pagodar, kyrkjer, heilage stader og tempel. Alle religioner skal være likestilte, og ingen skal bli diskriminert.

Frigjeringsfronten har vidare i sitt program å garantere fridom til å reise, til å sette hus, fridom til arbeid og kvile, til å studere og til å sende usensurert post.

FNL vil ta fatt på å gjenreise og utvikle landet økonomisk. Den vil garantere rett for arbeidadar og funksjonærar til å ta del i leiing av bedriftene.

Den vil gjennomføre retten til å sette igang bedrifter og forretningsverksemd, den vil opprette ein nasjonal bank og legge opp eit uavhengig pengesystem og øre ein rettferdig og rasjonell skattepolitikk. Staten skal yte lån til låg rente for å stimulere produksjonen, og skal forby høge renter og anna utbytting. Viktigare enn noe anna på det økonomiske området er venteleg jordreformen med sikte på at bondene skal få jord til eige. Det seier ellers noe bade om FNL og om samfunnet i Vietnam at det blant dei punkt som utgjer programmet for jordreformen, også er sagt dette:

FNL vil «respektere den lovlige rett kyrkja, pagodane og dei religiøse sektene har til å eige jord».

Eg kunde halde på lenge å sitere fra FNL's program. Meg minner det om Fellesprogrammet som vart til under den tyske okkupasjonen her frå 1940—45.

La meg ta med litt til:

Hjelpe dei som er blitt skadde av krigen eller som har fått sjukdomar og som tilheyrer Saigonhæren, hjelpe dei familiene som har fått sine soner i Saigonhæren drepte i strid, gjera dei levevilkår betre og på annan måte sørge for dei som er fattige og vanskelegstilte...

Sørge for dei som av krigen er

Det er menneske med visjonen av eit nytt samfunn som har bygd opp Frigjeringsfronten. Derfor let den seg ikkje slå ned med krigføring, skriver skoledirektør Helge Sivertsen i denne artikkelen om Vietnam.

blitt drevne ut i fornæring og forderving, hjelpe dei til å gjenoppbygge respekten for sine liv slik at dei som likeverdige borgarar kan tene fedrelandet og folket.

Dette er nok til å vise kva Frigjeringsfronten vil. Det er nok til å vise den menneskelege og sosiale forståing FNL har. Det er nok til å vise den tragedie det er at eit slikt folk skal vara dømt til å føre krig.

FNL har programfest at Vietnam skal føre ein fredelig og nøytral utanrikspolitikk. FNL skal «opprette diplomatisk samband med alle land uavhengig av samfunns- eller statsordning på grunnlag av gjensidig respekt for kvarandres sjølstende, suverenitet og territoriale integritet, utan å reise territoriale krav mot kvarandre, utan å blanda seg inn i den andres indre tilhøve. Sambandet skal bygge på likskap, gjensidig nytte og fredelig sameksistens.»

FNL treng all den støtte vi kan gi. Krigen i Vietnam må ta slutt. USA og andre har ingen rett til å føre krig i Vietnam. Krigen løysar ingen problem for USA. Det må vere nok med dei bombene som er brukt og dei menneske som er drept.

Verdssituasjonen er farleg. Så lenge store og mektige stater bruker si makt å sikre seg råvarer i andre land, er det permanent fare for storkrig.

Det må bli slutt på kolonipolitikken. Koloniperioden vil i all framtid bli stående som det svartaste kapittel i Europas og Amerikas historie. Gjennom fleire hundre år har vi bygd vår rikdom på ran, storstilt, organisert ran.

Naturrikdommene er dei som bur i landet og ikkje våre og ikkje USA's. USA har ingen rett, absolutt ingen, til å sikre seg naturrikdomar i Vietnam og Sør-aust-Asia med våpen og krig. For USA nå å føre krigen vidare i åpenberr strid med Geneve-avtalen om Vietnam, det er det sa-

me som å stadfeste den påstanden at Sambandstaten i Nordamerika er i hendene på mektige kapital- og forretningsinteresser og at den ikkje er eit reelt demokrati. USA er i ferd med å forskusle ein kapital som er meir verd enn dollar. USA forskuslar den kapitalen av godvilje og respekt som det skapte seg gjennom sin eigen frigjeringskamp, og sitt eige fridomscharter og sist gjennom innsatsen i kampen mot Hitlers tyranni.

Det er mange i USA som meiner at krigen i Vietnam er imot USA's eigne interesser, og at landet fører krig mot eit folk som vil leve i fred. Dei ser at USA fører krig mot ein stolt kultursjøn som ikkje toler framand innblanding, dei ser at USA bruker krigen som middel i internasjonal politikk og dermed aukar faren for ein ny verdskrig.

Over heile USA veks det fram ein ny vilje. Utan valdsbruk, verdig og fast seier folk sitt nei til krigen i Vietnam og til kynisk diplomati. Dei seier ja til innsats for fred i Vietnam og til gjenoppbygging i Vietnam og til gjenreising av USA.

I mange land i heile verda syner folk i desse dagane sin respekt for dette andre Amerika. Det er dette Amerika som vil vinne og som må vinne for Vietnams skuld og for Amerikas eiga skuld. Den dagen USA's regjering gjer slutt på okkupasjonen i Vietnam og trekker styrkane tilbake, den dagen sigrar både Vietnam og USA, Vietnam over USA og USA over seg sjølv. Då kan Vietnams folk bygge sitt samfunn, då kan visjonen av ei ny tid bli realitet. Då kan det frie Vietnam leve under sitt motto:

Sjølstende, demokrati, fred og nøytralitet.

Og Vietnams folk har lært verda at stormakter skal halde seg unna små og fridomselskande nasjonar. Det er ein innsats for fri-dom og fred som alle vi som lever i små nasjonar forstår. Det er verdshistorie.

Støtte til FNL og det andre Amerika

A anerkjenne Vietnam nå, er en klar demonstrasjon mot USA. Vi plikter å la den amerikanske regjering forstå at den ikke har vår støtte i sin Vietnam-politikk. Og vi plikter å gi vår uforbeholdne støtte til de sterke krefter i Amerika som gjør alt som står i deres makt for å stanse denne politikken. Det er intet som tyder på at den amerikanske regjering har gitt opp sin målsetting i Vietnam. Før dette skjer, er det intet håp om fred. Den amerikanske opinion er den eneste faktor som kan forandre denne målsetting. Vi må derfor gi tindrende klart uttrykk for vår solidaritet med opposisjonen i Amerika, og vi må gjøre det nå.

AV TOVE PIHL

Det har vært antydning at man kanskje ved å anerkjenne Nord-Vietnam kunne forsøke vår mulighet for å formidle kontakt mellom de stridende parter. For det første tviler jeg på det, og for det annet, selv om så skulle være, finnes det vel flere land på denne klode som kan formidle slike kontakter. Men hva viktigere er, hvis det finnes politisk vilje, greier de sakens å komme på talefot med hverandre.

Tidlig våren 1967 karakteriserte senator McGovern krigen i Vietnam som «politisk galskap» og som «den mest tragiske diplomatiske, militære og moralske blunder i vår nasjons historie».

I mars 1969 arrangerte 14 senatorer og 40 kongressmedlemmer en — og dette er den offisielle tittel — «kongresskonferanse om militærbudsjettet og nasjonal prioritering» på Capitol Hill. Blant initiativtakerne var senatorene Muskie, Fulbright og McGovern, blant deltakerne Hans Morgenthau og John Kenneth Gailbraith, for bare å nevne de aller mest kjente.

George McT. Kahin, som er professor ved Cornell og leder for de sørasiatiske studier der, uttalte på denne konferanse bl. a.:

«Hvis vi virkelig skal være realistiske, vil vi før eller siden være nødt til å minne om at det er vi som, i strid med Genève-avtalen, har hjulpet til med å skape og bevare en særskilt sørvietnamsk stat, og at det er vi som har valgt lederne for denne stat, ledere som på sin side innbød oss til å beskytte dem. Dette er historiske fakta som er politisk ubehagelige, men som er en del av den virkelighet vi må akseptere . . .»

En løsning på konflikten i Vietnam er ikke mulig uten at den sterkeste politiske bevegelse i Sør-Vietnam i det minste får delta i utformingen av landets politikk. Regjeringen i USA stiller seg imidlertid fortsatt helt solidarisk med regjeringen i Saigon, som med alle midler motarbeider en slik løsning.

George McT. Kahin dokumenterer dette. Han sier:

«Siden president Nixon tok over, er general Van Thieu blitt oppmuntret til å gå enda lenger i retning av å eliminere all kritikk mot sitt regime, enten det er fra ikke-kommunister eller fra anti-kommunistiske buddhister . . . De fleste ikke-kommunistiske sør-vietnamesere er derfor avskåret fra å arbeide seg fram til en egen ordning med FNL i samsvar med sin vurdering av egne interesser.»

George McT. Kahin omtaler så arrestasjonene den 15. mars i år av buddhistlederen Thien Minh og fortsetter:

«Det ble opplyst i en debatt i det sørvietnamske senat sist desember at 16 000 nye politiske fanger — det er forfatteren som understreker politiske — «var blitt arrestert i løpet av 1968. Spørsmålet kom opp fordi noen klaget over de store utgiftene til fengslene. Som svar ble det vist til at mange fanger ble holdt i varetekt i seks eller sju måneder før de kom i forhør, og at dette bidro til de høye kostnader ved driften av fengslene.»

Så langt McT. Kahin.

I september i år har senator McGovern skrevet en artikkel som heter «Tidspunktet er nå». Det er igjen forfatterens understreking. Han uttaler her:

«Saigonregimet nyter liten reell støtte eller respekt blant sitt eget folk, og ville raskt bli styrtet av den lokale befolkning hvis det ikke var for de overveldende amerikanske styrker i landet. Frykten for befolkningens hat er blitt stadig mer påtakelig hos Thieu-Ky-regimet ettersom generalene fengsler selv de moderate sentrums-kritikere.»

Og han fortsetter:

« . . . fengslene i Saigon blir stadig mer oppfylt av politiske kritikere, journalister, geistlige, studenter, lærere, forretningsfolk og akademikere . . . Generalene Thieu og Ky insisterer hardnakket på at de aldri vil dele makten, ikke engang midlertidig med Den nasjonale frigjøringsfronten. Og videre vil de ikke tolerere noen form for dissens, selv ikke fra moderate ikke-kommunister som går inn for et nøytralt, fredelig og uavhengig Sør-Vietnam. Så lenge dette ubøylige, tyranniske standpunkt fastholdes av Thieu og Ky med amerikansk støtte, kan det ikke bli fred.»

På basis av utelukkende amerikanske kilder er det for lengst blitt dokumentert hva som virkelig foregår i Vietnam. Og det er ikke noe tilfeldig utvalg jeg her har tatt. Jeg kunne nevne flere amerikanske kilder. Jeg vil bare ganske kort referere til personer som Eugene McCarthy, Robert Kennedy, McGovern — som jeg har nevnt — Muskie, Ted Kennedy. Samtlige har enten vært påtenkte presidentkandidater eller de er potensielle presidentkandidater. I tillegg er det nå kommet en ny skare av republikanere. Jeg nevner de mest representative: Godel, Frank Church og Persey.

Det er en bred tverrpolitisk oppslutning om opposisjonen i Amerika i dag. Senator Fulbright sier:

«Jeg anser de nye republikanere, i sannhet et stort antall av dem, for å være det mest gledelige som har hendt i Senatet i den seinere tid.»

På denne bakgrunn plikter vi å vise for all verden vår solidaritet med den nasjonale frigjøringsbevegelsen i Vietnam, og dette kan vi best gjøre ved å anerkjenne Nord-Vietnam — nå.

Vietnam 70 åpner med møtet i Samfunnshuset

Jern og Met. gir 2500 kroner til aksjonen

— Vietnam-møtet i kveld klokka 19 i Samfunnssalen — Samfunnshuset — markerer starten på aksjonen Vietnam 70 som skal strekke seg over hele neste år. Hensikten med denne aksjonen er for det første å vedlikeholde og videreføre den politiske opinion om Vietnam-spørsmålet på det grunnlag som Vietnam-bevegelsen i Norge står på. For det annet er hensikten med aksjonen å samle inn penger til humanitære formål i Nord-Vietnam samt å gi støtte til frigjøringsbevegelsen FNL, sier formannen i komiteen for aksjonen, Thorbjørn Berntsen, til Arbeiderbladet.

Thorbjørn Berntsen.

— På møtet i kveld vil Tage Erlander, Tor Aspengren og et medlem av FNIs fredsdelegasjon i Paris, Duong Duenh Thao, holde hovedtalene. Det blir kunstnerisk innslag ved blant andre Eilif Armand, Tom Tellefsen, Helena Krag og to representanter fra «Vise 7». Seinere på møtet blir det framvisning av vietnamesiske filmer, forteller Berntsen videre.

— Aksjonen Vietnam 70 kommer til å ta forskjellige former. Vi vil blant annet sende ut henstillinger til ulike organisasjoner og enkeltpersoner med oppfordring om å komme med bidrag. Vi har også diskutert spørsmålet om vi neste år skal arrangere et kunstlotteri. Dessuten vil vi selvfølgelig arrangere mer spontane møter og demonstrasjoner som måtte vise seg å være nødvendig.

Aksjonen har allerede fått bred støtte fra gruppene på venstresiden

i norsk politikk. Jeg vil gjerne nevne at forbundsstyret i Jern- og Metallarbeiderforbundet har bevilget 2500 kroner til forberedelsesarbeidet. Sosialistisk Kulturarbeideres Forening har også støttet oss aktivt. Det samme må sies om AUF som står til rådighet med hele sitt organisasjonsapparat.

Foruten meg har komiteen for aksjonen Vietnam 70 følgende medlemmer: Tove Pihl, Liv Aasen, Torbjørn Mork, Harald Løvaas, Asmund Langsether, Viggo Hantsteen og Jon Pelle Kjellstrøm, forteller Thorbjørn Berntsen.

Landsomfattende humanitær hjelpeaksjon for Vietnam

Vietnam-bevegelsen åpner med stort møte i Samfunnssalen i kveld

Formannen i Vietnambevegelsen i Norge, Arne Kokkvoll.

Det store Vietnam-møtet i Samfunnssalen i Samfunns- huset i Oslo er starten på en landsomfattende humanitær hjelpeaksjon, forteller formannen i Vietnam-bevegelsen i Norge, arkivsjef Arne Kokkvoll til Dagbladet.

Jeg kan si det med en gang at vi ikke gjør noe forsøk på å være bare humanitære. Vårt utgangspunkt er klart politisk, og vårt endelige mål er å påvirke opinionen slik at USA får så sterkt press på seg at de blir nødt til å stoppe krigshandlingene og trekke seg ut av Vietnam.

Samtidig med møtet i Samfunns- huset i Oslo, blir det forberedt lokale aksjoner utover landet. Man er kommet langt på vei med disse forberedelsene i Trondheim, og i Telemark er man i ferd med å gjøre i stand et opplegg der AUF og Unge Venstre samarbeider. Andre steder vil komme til etter hvert. På møtet i Oslo taler Tage Erlander, Tor Aspengren og en representant for FNL ved Parisforhandlingene.

FØRSTEHJELPS- ENHETER

— Hva tar dere sikte på med aksjonen?

— Vi har jo drevet med humanitær hjelp helt siden starten, men det vi nå ønsker å gjøre er å konkretisere hva det går til, slik at alle som gir skal vite hvor pengene havner.

I dette tilfellet tar vi sikte på en spesiell type førstehjelpsenheter som skal gå til FNL. Det vil være et lite «lomme»-arsenal — som bl.a. skal inneholde instrumenter for enkle operasjoner. Den skal kunne bæres på ryggen, og vil være uhyre hendig for formålet.

POLITISK

BEVISSTGJØRING

Videre vil vi gi til sykehussenger i Nord-Vietnam.

— Har dere satt noe mål for hvor mye dere skal få inn?

— Nei, men vi håper å ta igjen noe av det gap det er mellom den norske og den svenske humanitære innsats i Vietnam. Ellers er ikke betydningen av en slik aksjon å finne bare i det rent humanitære. En erfaring vi har gjort, er at det å yte slik hjelp som regel er et steg mot en politisk bevisstgjøring. Vi ønsker som sagt å skape en opinion som kan virke for å få stoppet krigen. Alt vi gjør må være underlagt hovedformålet, nemlig å få USA ut av Vietnam, sier Arne Kokkvoll til slutt.

AMBASADA
REPUBLICII VIETNAMULUI DE SUD
IN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA
BUCUREȘTI

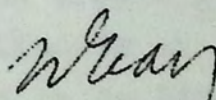
Bucarest, the 4-th of December, 1969

Mr. Arne Kokkvoll,
President of the Vietnam Movement in Norway

I am profoundly touched by the sentiments of sympathy the Norwegian people feel towards the Vietnamese people's struggle. My stay in Norway was very agreeable and our activity could be successful, first of all owing to the efforts of the Vietnam Movement, whose President You are.

Your suggestion in connection with the development of the Movement's activities in the future is also our preoccupation and I think that I can affirm that it will be in our greatest attention. The conditions for sending films directly from Vietnam are still difficult, that is why, for the time being, I pray You to maintain close relations with the Information Bureau of the Revolutionary Provisional Government in Sweden, which has the possibility to meet some of Your demands.

Please, Mr. President, receive the expression of my sincere feelings.

NGUYEN DUC VAN

Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
of the Republic of South-Vietnam
in the Socialist Republic of Roumania

Vietnambevegelsen i Norge
Postboks 53, Abildso, Oslo 11
Norway

T A G E E R L A N D E R :

VI FÅR INTE FORTROTTRAS I VÅRT ENGAGEMENG FOR EN RÄTTVIS SAK

Torsdag den 11. desember markerte Vietnambevegelsen i Norge åpningen av en landsomfattende humanitær hjelpeaksjon for det kjempende Vietnam. På møtet i Samfunnssalen i Oslo var tidligere statsminister Tage Erlander blant talerne, og vi gjengir her hans tale etter det opprinnelige manuskript.

För många har Vietnam blivit något av en vändpunkt i deras politiska liv. Många tror att det också kommer att bli en vändpunkt i den politiska utvecklingen i stort. En ungersk filosof har sagt, att kriget i Vietnam kommer en gång att framstå som lika förödande för den västerländska industristatens självförtroende som den stora jordbävningen i Lissabon som en gång krossade upplysningsfilosofernas optimistiska självförtroende.

Låt oss hoppas att han inte har rätt. Saknar människorna tro på sig själva och tillit till sina grundläggande värderingar kan ett samhälle icke i längden bestå.

Vad är det som gjort att Vietnam tilldragit sig en hel världss uppmärksamhet, interesse och engagemang?

Först fångades vi av de övermänskliga lidanden som Vietnams folk fått utstå genom årtionden av grymma og hänsynslösa krig. De äldre av oss trodde oss visserligen vara förhårdade inför krigets fasor, eftersom vi hade följt Centraleuropas och Londons upplevelser under det andra världskriget. Kriget i Vietnam översteg emelertid vida det mått av mänskligt lidande, som man trodde gick att uthärda. De senaste dagarnas rapporter om utplånande av civilbefolkningen i hela byar ger ännu en ny påminnelse om de lidanden, som Vietnams folk har att utstå.

Krigsskildringarna väcker vår medkänsla. Härtil kommer en utomordentligt märklig erfarenhet.

Världens starkaste krigsmaskin försedd med en teknisk utrustning som ligger i nivå med den överväldigande höga standard som vi vant oss att betrakta som självklar hos amerikanarna mobiliseras mot ett litet land med en teknisk standard som intet sätt kunde mäta sig med Amerikas.

Och det märkliga inträffar att detta lilla folk inte bara håller stånd i enstaka fästen ute i djungeln utan ständigt går till anfall och tycks få ett allt starkare grepp om händelseutvecklingen. Ett folk som på detta sätt kämpar måste ha något att slåss för som förmått engagera och entusiasmera. Det måste finnas en stark tillit till de ägna värderingarna och en okuvlig vilja bakom denna insats.

Vad är det man vill?

Ett fattigt litet folk vill äntligen leva i fred i sitt eget land med egna institutioner utan inblandning utifrån.

Man vill fred i Vietnam men en fred, som innebär social rättvisa och drägliga levnadsvilkor åt de fattiga och lidande människor som är Vietnamkrigets främsta offer.

Men det är inte genom våld och militärförtryck som ett folks drömmar och förhoppningar om rättvisa, frihet och arbete uppfylles. Det går inte att genom en militär lösning få ett slut på denna redan alltför utdragna konflikt.

Många av oss har lärt sig att beundra Amerikas Förenta Stater. Vi vet vad detta land har betytt för att rädda friheten åt människorna. 100 000-tals svenskar och norrmän har sökt sig dit för att få skydd mot fattigdom, förtryck och bekymmer i det enda landet. Vi har många 1 000-tals svenska pojkar som sökte sig dit för att komma ifrån den svenska militärtjänstgöringen. De kallades inte desertörer och den svenska regeringen protesterade inte.

Vi vet också vad amerikanarna betytt för att rädda friheten under de två världskrigen. Alltför många har glömt att det var tack vare Amerikas Marshall-hjälp som det efter det andra världskriget blev möjligt att förhindra att Europas nationer ödde bort sina krafter på ett fruktlöst gräl hur man skulle bevåra sina små och sjunkande valutareserver.

Marshall-planen blev av grundläggande betydelse för den europeiska uppblomstringen efter andra världskriget.

Man vill gärna tro att Amerikas engagemang i Vietnam har framkallats av en vilja att främja demokratiskt folkstyre och sociala framsteg. Det är en amerikansk tragedi att dess insatser nu ter sig som ett värn för de kvarblivande resterna av ett gammalt kolonialsystem.

Ur alla dessa tre konstateranden har sprungit fram ett intensivt intresse för Vietnam-frågan.

När vi i Sverige hösten 1965 aktivt började verka i Vietnamfrågan visste vi tämligen lite om parternas egentliga ståndpunkter utöver vad de officiellt redovisade. Jag minns hur hösten 1965 när jag besökte USA såväl dåvarande vicepresidenten Humphrey som utrikesminister Dean Rusk var upptagna av Vietnamproblemet. Jag minns också hur länge FN:s generalsekreterare stannade vid detta ämne när jag besökte honom.

Den svenska regeringen kom att på ett relativt tidigt stadium ta vissa initiativ som skulle utveckla sig till en ständigt existerande samtalskanal mellan parterna, inklusive Sydvietnams befrielsefront. Denna samtalskanal blev överflödigt när parterna äntligen satte sig vid förhandlingsbordet. Vi kunde därför formalisera våra förbindelser med Hanoi så snart alle de fyra parterna äntligen kommo överens om att inleda regelrätta förhandlingar för snart ett år sedan.

Vår Vietnampolitik har stundtals angripits från två håll. Än har man hävdat att vi tagit parti för den kommunistiska sidan, än har man från annat håll hävdat att vi i själva verket gjort alldeles för lite och varit alldeles för lyhörda för en supermakts synpunkter. Denna kritik är inte bara ogrundad utan också orättvis. Vad som just nu framkallat en våg av mot Sverige riktade kritiska stämningar i Amerika är ett rent missförstånd.

Vi har gjort klart att den svenska hjälpen till Vietnam är av humanitär karaktär så länge krigshandlingarna pågår. Vi vill förbereda stöd till Vietnams återuppbyggnad så snart som möjligt men någon hjälp till denna återuppbyggnad kommer icke att lämnas förrän kriget upphört.

Om denne politik är praktiskt taget hela den svenska riksdagen enig. Den borgerliga oppositionen har varit angelägen om att understryka att de beträffande desse principer för hjälpen till Vietnam icke har någon annan mening än den svenska reger ingen.

De nordiska länderna har sedan länge gemensamt sökt planera för en effektiv hjälp till hela Vietnam efter krigshandlingarnas upphörande. Vi utgår ifrån att detta samarbete skall fortsätta för att solidariskt stödja Vietnams folk i dess ansträngningar att bygga upp sitt raserade samhälle.

Vi har samlats här ikväll när den norska Vietnamrörelsen igångsätter sin stora insamlingskampanj till förmån för en humanitär hjälp till Hanoi och Befrielsesfronten. För oss alla som så starkt reagerat mot kriget i Vietnam, för oss alla för vilka detta krig

varit en ständig källa till uro och dåligt samvete, för oss alla som i ord alltid sagt oss vilja stödja vietnameserna, för oss alla är nu stunden kommen att visa att vår solidaritet också har täckning inte bara i ord men också i konkret handling.

Men vi får inte förtröttas i vårt engagemang för en rättvis sak. Vietnamkriget har nu pågått så länge att många lärt sig leva med det utan att längre reagera. Andra har givit upp eftersom protester och demonstrationer inte förmått de ansvariga för kriget att ta sitt förnuft til fånga. Andra åter känner vanmakt inför en utveckling som de inte tror sig kunne påverka. Men det är ändå så mycket som den enskilde kan göra. Det är vi som genom vår röst utgör opinionen i en demokrati och opinionen mot kriget i Vietnam är ett hoppfullt och glädjande tecken, inte bara för fred och frihet i Vietnam utan också ur ett vidare perspektiv.

Det är en internationell solidaritetsrörelse som inte bygger på snäva egenintressen utan satsar på medansvar. Känslan av gemensam förpliktelse, viljan till broderskap i praktisk gärning. I den opinionsbildningen är det en självklar förpliktelse för arbetarrörelsen att vara med.

VIETNAM-INFO utgis av Vietnambevegelsen i Norge og utkommer med 12 numre i året. Abbonement kan tegnes ved å innbetale kr. 25,- til: Vietnambevegelsen i Norge, ^Postgirokonto 20 52 70, Oslo 1.

Ansvarlig for VIETNAM-INFO: Terje Ingeberg-Olsson.